

ТРАНСФОРМАЦІЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ НА ЗАСАДАХ БЕЗПЕКОЗНАВСТВА

Ляшенко О.М.,

д.е.н, професор, ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,

e-mail: lom@krok.edu.ua,

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7114-4501>

Зламоподібні тенденції розвитку світоустрою в цілому на освітнього простору зокрема є найпоширенішим сучасним трендом, який, попри все, утворює ланцюги розвитку. Відповідно, такі тенденції сприяють нарощенню «критичної маси» досліджень безпекознавчого характеру, причому популярність таких досліджень зростає серед науковців різних галузей знань. У широкому сенсі безпекознавство є крос-дисциплінарною наукою, яка досліджує загальні та специфічні об'єктивні закономірності організації й функціонування систем безпеки різного класу та сукупністю знань, здобутих за допомогою способів пізнання, застосування котрих слугує цілям забезпечення стійкості таких систем до впливу кризових чинників та підвищення результативності функціонування таких систем.

Постановка завдання полягає у поглибленні створенні теоретичних засад трансформації вищої освіти в Україні на засадах безпекознавства.

Методологія. Одним з головних завдань безпекознавства є розробка методів дослідження та конструювання систем безпеки різних типів, класів і рівнів, тому основоположною конструкцією дослідження є системологія. Тому до засадничих принципів методології теоретичних засад трансформації вищої освіти на засадах безпекознавства слід віднести принципи системології як несумісності та контрінтуїтивної поведінки. Теоретичні засади трансформації вищої освіти на засадах безпекознавства також можуть спиратися на застосування моделі життєздатної системи (англ. Viable Systems Model, VSM) та теорії обмежень (англ. Theory of constraints).

Результати дослідження. Дизайн теоретичних засад трансформації вищої освіти на засадах безпекознавства. Під трансформацією вищої освіти на засадах безпекознавства запропоновано розуміти сукупність взаємопов'язаних процесів управління широкого діапазону дій – від тактичних до стратегічних, скерованих на убезпечення функціонування ЗВО і розвитку засобами системології.

Основні елементи теоретичних засад трансформації вищої освіти на засадах безпекознавства – суб'єкт, об'єкт, мета та завдання, принципи, функції, процес, методологія та система критеріїв результативності трансформації. Такі засади мають забезпечувати постійний моніторинг кризових явищ, здійснювати планування, організацію та реалізацію антикризових заходів з метою збереження стійкості ЗВО, а також відновлення його функціонування на засадах безпечного розвитку.

Оскільки безпека є множиною елементів, взаємозв'язок яких зумовлює цілісність системи, теоретичні засади трансформації вищої освіти на засадах безпекознавства тають спиратися на коеволюційний підхід, який може бути доповнено положеннями комплементаризму. Слід зазначити, що така сентенція може бути не безсумнівною. Роздуми щодо первинності коеволюції чи комплементаризму можуть бути більш глибокими і виходити далеко за межі безпекознавства. У даній статті автор дотримуватиметься означеної по тексту послідовності. Така система є вкрай складною, тому її дослідження потребує різних, а іноді, і протилежних стосовно один одного підходів та методів. Докази цієї тези надалі слід наводити, застосовуючи теорію у комплементаризму.